

"לייהודים היתה אורה" אמר רבי יהודה:
אורה - זו תורה.

וכך הוא אומר:
"כי נר מצוה ותורה אור" [מגילה ט"ז]

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה
משוואות- יצחק

ויל ע"י מ.מושקוביץ * משוואות- יצחק 79858 ד.ג.שדה-גת * טל': 08-8616173 * פקס: 08-8616174

פרשת כי תישא

א. המהדר לمفראג עם פירוש הרב זלצר
פרק לא' פסוק יי: "ובלב כל חכם לב נתתי חכמה"

(שמעות ל"א ר)

"חכם עדיף מנביא" מדוע?

מסביר המהדר:

מה שאמרו חכם עדיף מנביא כי הנבואה הוא בחידה
ובבראה ואלו החכם יודע הנעלם והבלתי ידוע אחרים לא
בבראה ולא בחידות רק שהוא מSIG השגה ברורה.
והחכם יודע העתידות גם כן שהרי יודע ומשיג דרכי ה'
ואם רואה לפניו רשות משיג שכר יהיה לו לעתיד. עד
שאם הוא חכם גדול יכול לדעת העתידות שיבאו יותר מן
(-מאר) הנביא, כי אין דבר (שקרה בעתיד) במקורה, רק
הכל מסודר (-בסדר מסוים הנתון לפענו ע"י החכם)
מןנו יתברך.

(חידושי אגדות ג' ע' ס"ז)

במילים אחרות: ידיעה והשגה ממשית בדבר נעלם ע"י החכם עדיפה על חידות
ומראות הנגלות לנביא. וכך חכם עדיף מנביא.

הסאים:

1. *איך אליו אפיקים את פסן הכתום?*
2. *הה הן הפקת לכתומו גרים לא מחייב?*
3. *איך ומאה מהcum איזו צפנת פנוי הנקיא לך?*
4. *איך מהcum יכול צפנת פא את האתמי?*

* * *

ט. (לט. ט) נ"א אמר ר' אל משה ר' אימי את קעם פזה ונגזה
עם קשה ערף הוא - אמר ר' יהוקה בן פולניה בשם ר' מאיר:
ראויים הן להערף, אמר ר' יקום: «שלשה חצופים הם, חצוף במתה - קלב,
בעוף - פרנול, ובאמות - ישראל, אמר ר' יצחק בר רדיפא בשם ר' אמי:
אתה סבור שאתה לנווי, ואני אלא לשבקון - או יהוקה או צלוב, אמר ר' אבן:

ב. מדרש רבה.

פרק לב פסוק ט:

עד עכשוו קורין את יישרָאֵל בחוֹזֶה לְאָרֶץ: הַאֲמָה שֶׁל קֶשֶׁה עָרֶף, אָמַר רַב נְחַמּוֹן:
תִּדְעַ לְךָ שֶׁהָם קָשִׁים, כַּשְׁבָא הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמַן לְהָם אֶת הַתוֹרָה מִהָּ קָמָה
בָּהָם – (שמות יט. טו) יְנַדֵּי בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי בְּהִיאַת הַבָּקָר, אָמַר הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:
אַרְאָה לְהָם כָּל נָסִי וְלוֹאִי לְהָנוֹ!

מ/פ/ke

1. *אִיךְ אָפִין כִּי יְהִוָּה אֶת הַאֲדֵיכָה קָה אָזְכֹּר כְּזֶה?*
2. *הַתְוֹכֵג אַנְבָּזְנָא אַנְכָה אַנְעַמְשֵׁגְמָה, גַּמְתְּרַעַמְשָׁגְמָה?*
3. *אִיךְ אָפִין כִּי וְאַתְּקָנְא דְּסָמְחָה זְוִיקָה?*
4. *אַהֲרֹן הַפְּגַתָּנוּ סְבָבָה כִּי רַחֲנָנָה דְּסִינְמָה תְּלִיקָה צְוָאָה נָתָת אַנְסָסָקָה?*

* * *

ג. רַמְבָּנָן.

(כב) אתה ידעת את העם כי ברע הוא. יאמר כי"^ז הם בדרכ רעה, כי אמרו לי לעשות
לهم מורה דרך. במקום אדוני עד שומו אליו^ז אולי ישוב, ונתנו לי הוהב ואשליכחו
באש והנה יצא להם העגל הזה, כי הם חשבו בו מחשבה רעה שיתחחו לו ויזבחו לו,
ובעבר שלא רצה אהרן לתאריך בסורחנן, קדר ואמר ויצא העגל הזה^ז, שיצא להם
הענן הרעם זהה אשר אדוני רואה:

מ/פ/ke

1. *אִיךְ פְּלַעַנְנוּ אַסְפָּא כִּתְמַתְּגַהְתָּאָמָת הַכָּלָן קְמַסְפִּילָה כִּתְמַתְּגַהְתָּאָמָת?*
2. *אִיךְ הַכָּלָן אַתְּלִיְתָהָמָת?*
3. *סְנָה וְקָאָה קִזְצָה הַכָּלָן?*

* * *

ד. חֻסְפָּת בְּרָכָה.

פרק לג' פסוק ז':

ומשה יקח את האהיל ונטה לו מוחוץ למחנה (ל"ב ז')
לפי השגתנו עתה אין מובן כל כך הלשון ויקח את האהיל, כי אנחנו הרגלנו
לקראא אהיל בנין מוחבר לאדמה שאינו בטלטל ממקום למקום, אך בימיהם
היו בנינים קלים ככל מה חוברים קל, מפורקים חלקיים ומתטללים וגוחים
להעברים מקום למקום, ובבואה אל המקום הנודע הקימו אותם וחברות
יחד שייהוו ראויים לדירה, וכן טלטו ונשאו את המשכן בהיותם בדבר
(ובזמן הזה ישמשו מבני אהילים מפורקים בשעת מלחתה, כנודע). ועפ"י
זה יובן הלשון ומשה יקח את האהיל ונטה לו מוחוץ למחנה, הפריך אותו
ממקומו והקימו מוחוץ למחנה.
ועל דרך זה יתפרש בפרשא לך ויאחל אברהם ויבא ויישב באלוני מרמא,
ולכאורה הי' ציריך לומר מוקדם ויבא ואח"כ ויאחל, כי מוקדם באים ואח"כ
מקיימים בנין, אך חכונה בלשון ויאחל שהוביל את אהיל המפורק עד אשר
בא לאלוני מרמא ובเดעתו לישב שם הקים אותו.

מ/פ/ke

1. *אַנְפָעִי אַנְבָּזְנָא פְּלַעַנְנוּ כִּי אַנְצָאִק פְּיַאלָה?*
2. *אִיךְ יְאַתֵּא אַנְאָיִן פְּלַעַנְנוּ תְּלִיקָה תְּלִיקָה אַתְּלִיְתָהָמָת?*
3. *אִיךְ הַלְּקָה אַסְפָּא קְמַלָּא כִּתְמַתְּגַהְתָּאָמָת?*

* * *

ה. בלי יקל.

פרק לד' פסוק ז':

[פרק לד]

[ז] **עַל בָּנִים וְעַל בָּנִי בָנִים וְגַוּ.** הוסיף כאן
בָנִי בָנִים, מה שלא הזכיר זה לא
ברבות ראשונות ולא באחרונות, לפי
שבעבורהerra זרה לעולם כה היא המדה, עד
דור רכיעי, ומתחילה למנות מן האב: אב
ראשון, בן שני, ואחר כה שלשים, ואחר כה
רבעים. אבל במעשה העגל כבר קבלוدينם
כל העובדים, ונמחל העון לאותו דור אבל לא
לדורות, וכיידן ליקים הפקידה לארכעה דורות
הצורך למנות מן הבן, והוסיף דור אחד, ומה
בניהם ובבני בנים, שלשים ורבעים. וזה שאמר:
"וביום פקורי", כיני זמן הפקידה כי בוא, אז
"יפקורי עלייהם" אותו זמן פקידה הנאמר
בעשרה הדרגות.

וְקָדְעַתִּי, לפי שעון עבדהerra זרה חמור מפל
העונות, לא יוכל דור אחד לסבל
גדל הענש הראי לבוא על עון זה, על בן היא
מתחלק לארכעה דורות, להקל ולא להחמיר.
ויש אומרים בהפקה זה, כי לך נאמר "זימר
משה ויקד ארצה", ראה משה שהקבה"ה קורא
הדורות מראש, והולך ומונח ומוטיף דור
אחד, והוא מתגרא פן יוסיף להפנות בכם
דורות, על בן מהר משה ויקד ארצה, ויאמר
לך.

- ל/ט/ט/ט/ט
- .1 **סְכָאֹתָה אֲהֵת קְרֹבֶה מְכֻפֶּה?**
  - .2 **אֵיךְ כְּלֹתְרֵנוּ אַסְמֵיכְיָה כִּי כְּלֹתְרֵקְרֵב וְסְמַתְּחֵבְרֵשׂ אַלְמָאתְזֵה זְכִוָּתְ?**
  - .3 **סְחָאָתָה קְרֹבֶתְזֵה זְרָתְהָצְרָעָה כִּי כִּקְרָאָתְזֵה מְאַוְּצָה?**
  - .4 **אֵיךְ כְּלֹתְרֵנוּ אַזְסֵה מְכֻפֶּה נְזֵהָזֵה קְרָאָתְזֵה זְכִוָּתְהָזֵה?**
  - .5 **אֲהֵת אֲהֵת וְסְנָה?**

* * *